

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

จะพูดธรรมะ ธรรมะ เห็นใหม่ ธรรมชาติ เขาว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ แต่เราว่า ธรรมะเหนือธรรมชาติ เพราะธรรมชาติพวกเราเป็นธรรมกันอยู่แล้ว เพราะพวกเราเกิดมาจากธรรมชาติ ธรรมชาติเห็นใหม่ ธรรมชาติการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย เป็นธรรมชาติ เพราะธรรมะเป็นธรรมชาติแล้วเราว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ แต่เราก็ทุกข์กันอยู่ ธรรมชาตินี้

แต่ถ้าธรรมะนะ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันทวนกระแส ธรรมะนี้ทวนกระแสนะ มันทวนกระแสการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันทวน ธรรมชาติ มันสวนธรรมชาติขึ้นไป เพราะธรรมชาตินั้นมีอนิจจัง โลกนี้เป็นโลกอนิจจัง มันเวียนว่ายตายเกิดโดยธรรมชาติดังนี้ โดยธรรมชาตินั้นมันมีกิเลสตัดหาความทะยานอยากไง พอมีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เราก็ต้องหมุนเวียนไปตามวัฏฏะ นี่คือวัฏฏะ วัฏฏะเป็นอย่างนี้ กระทะทองแดง กระทะทองแดงคือมันหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตาม ธรรมชาติดังนี้ แล้วถ้าธรรมะเป็นธรรมชาตินั้นก็เป็นธรรมชาติอยู่แล้ว สิ่งที่เป็น ธรรมชาติอยู่แล้วเราก็ทุกข์ในธรรมชาตินี้

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามัน มันถึงมีการ กระทำไง นี่เรามาถือศีลกันไง เราถึงให้เสียสละ เห็นใหม่ เราเสียสละทาน เราเสียสละ เพื่อใคร เสียสละเพื่อเรา ผู้ที่ยื่นมือออกไปนั่นแหละผู้เป็นผู้นั้นเป็นผู้ได้ แต่โลกเขามองกันว่า คนที่รับเป็นคนได้ คนที่รับจากการเสียสละมานั้นเขาได้วัตถุ เขาได้วัตถุแต่เขาเป็นหนี้ บุญหนี้กรรมนะ เขาเป็นหนี้เห็นใหม่

คูตี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาประพฤติปฏิบัติมานะ เราจับด้วยความ ไม่เป็นหนี้ ไม่เป็นหนี้เพราะอะไร เพราะมันไม่มีภวาสวะ มันไม่มีภพ มันไม่มีสิ่งต่างๆ ในหัวใจ หัวใจว่างเปล่า สิ่งที่ว่าเปล่าเป็นความที่สะอาดบริสุทธิ์ มันกลับได้บุญ ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ เพราะอะไร เพราะเนื่อนานาบุญที่บริสุทธิ์ใจ เนื่อนานาบุญนะ ถ้าเนื่อนานาบุญนั้นมีแต่

วัชพืช เราว่านพืชลงไปตายหมด วัชพืชมันเติบโตมากกว่า เห็นไหม แต่ถ้าเรายังมีกิเลส ในหัวใจ เราอยู่เพื่อจะประพฤติปฏิบัติ เราอาศัยการดำรงชีวิตไง สิ่งนี้ดำรงชีวิตนะ จน ชีวิตถึงที่สุดแล้วนี่ เราจะดำรงชีวิตด้วยความไม่เป็นหนี้ แต่นี่เราเป็นหนี้ หนี้บุญหนี้กรรม เห็นไหม

การเสียสละก็เหมือนกัน นี่การเสียสละออกไปเสียสละเพื่อใคร เสียสละเพื่อเรา นะ การเสียสละออกไปเป็นการเสียสละเพื่อเรา แต่โลกเขามองว่าการเสียสละเป็นผู้ เสียเปรียบ นี่ผู้เสียสละ เห็นไหม เราทำคุณงามความดีกัน เราสร้างคุณงามความดี สิ่งที่ทำ คุณงามความดี เราเสียสละ เราปกป้องเด็ก เราดูแลเด็ก เราทำต่างๆ มันบุญกุศลทั้งนั้นนะ สิ่งที่เป็นบุญกุศลนี้สังคมยอมรับนะ

คนที่สร้างบารมี เห็นไหม คุณติ พระโพธิสัตว์เสียสละชีวิต เห็นนายพรานเขาเดิน ป่าหลงทางอยู่ เขาหนาวสั่น เขาจุกองไฟอยู่ เห็นไหม โดคเข้ากองไฟ เสียสละชีวิตเรา ให้ชีวิตนายพรานมีชีวิตต่อไป นี่การเสียสละอย่างนี้ เสียสละชีวิต เสียสละทุกอย่างเพื่อความ สุขของคนอื่นเห็นไหม นี่พระโพธิสัตว์ สิ่งที่เป็นพระโพธิสัตว์ นี่ใจเป็นสภาวะ แบบนั้น ใจเป็นผู้ที่เสียสละ เสียสละทุกอย่าง อย่าง เสียสละแม้แต่ชีวิต เสียสละได้ทุกอย่าง เลย เพราะใจทำมาเพื่อโพธิญาณ เพื่อความรู้แจ้งในหัวใจ

นี่เราเป็นชาวพุทธ เราเพียงแค่ว่า สวาก สวากะ สวาก สวากะขอให้พ้นทุกข์เรากี่ พอใจแล้ว เราอยากจะพ้นทุกข์กัน เห็นไหม เราอยากพ้นทุกข์กัน เราหาบุญกุศลกัน ที่เรา จะมาเวียนเทียน เห็นไหม เวียนเทียนระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาเราเดิน รอบแรกนึกถึงพุทโธ พุทโธ นึกถึงพระพุทธเจ้า รอบที่ ๒ นึกถึงธัมโม รอบที่ ๓ นึกถึง สังโฆ นี่เราเป็นคนที่มีบุญวาสนามาก เพราะมันครบไตรสรณาคมน์ เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา มีพระพุทธรูป มีองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ากับมีพระธรรม เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ถึงเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีรัตนะ ๒ เท่านั้นเอง จนแสดงธรรมจักร เห็นไหม พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปล่งอุทานไป เพราะ

เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้วนี่สิ่งนี้จะบอกใครได้หนอ เพราะมันละเอียดลึกซึ้งนัก เวลาเทศน์ว่าการไปเทศน์ธรรมจักรนะ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม

เป็นพระที่ไหน เป็นพระที่หัวใจนะ ถ้าเป็นพระที่หัวใจนี้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยครบสมบูรณ์ แล้วเราเกิดมานี้รัตนตรัยพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ครบสมบูรณ์ แล้วเวลาเราระลึกถึง เราเวียนเทียนของเรานี้ เราระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รอบแรกให้นึกถึงพุทโธ พุทโธ ธัมโม สังโฆ แก้วสารพัดนึก ทั่วๆ ที่มันมีอยู่กับเรานี้ หัวใจของเรา พุทธะนี่มันคือความรู้ลึกของเรา พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เวลาจิตมันสงบขึ้นมามันสว่างไสว นี่มันอยู่กับเรานะ

แต่พูดถึง เห็นไหม ถ้าอุทกภาวะเรายังไม่ถึง มันอริยทรัพย์ ทรัพย์ที่ละเอียดเกินไป ละเอียดมาก ละเอียดจนโลกเขาบอกว่ามันไม่มีหรอก แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัติก็กล่าวคู่กันไป นี่เวลามันทุกข์มันไม่พูดอย่างนั้นนะ นี่เวลามันทุกข์นี่มันทุกข์มาก พอมันทุกข์มาก มันทุกข์มาจากไหน ทุกข์เพราะลืมหัวใจใจ ลืมผู้ที่ทุกข์ มันไม่อุปัฏฐาก มันไม่ดูแลมันก็เลยทุกข์ แต่พวกเรานี้เราเป็นชาวพุทธ เราดูแลเพราะอะไร เพราะมีศีล มีสมาธิ มีปัญญา เราดูแลใจ เราดูแลเรา เราดูแลผู้ที่ทุกข์นี้ ถ้าเรามีศีลเราไม่เบียดเบียนเขา นี่บุญกุศลมันเกิดตรงนี้ใจ เราไม่เบียดเบียนเขา เราไม่ทำลายเขา เห็นไหม ผู้ที่ไม่เบียดเบียนเขา ไม่ทำลายเขาเขาให้อภัยนะ

คุณ คุณพระเราอยู่ในศีลในธรรม เป็นผู้ที่เสียสละ เวลาใครมาทำร้ายพระ สังคมรับไม่ได้เลย รับไม่ได้หรอก เพราะพระเป็นผู้ที่ไม่มีเวรมีภัยกับใครแล้ว นี่ถ้าเราทำของเรา เห็นไหม เราทำของเราสภาวะแบบนั้น นี่เป็นผู้ที่เสียสละ เป็นผู้ที่ย้อนกลับมาในหัวใจของเรา นี่สิ่งนี้มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ของนี้มันละเอียดใจ นี่ความหยาบๆ ผลประโยชน์ของเรา เรามีเงินมีทองเราแสวงหามา นี่เราว่าสิ่งนั้นมันเป็นประโยชน์กับเรา มันเป็นประโยชน์สาธารณะนะ เพราะมันเป็นกระดาด ถ้าเขาสมมุติว่าใช้ได้ก็ใช้ ถ้าเขายกเลิกมาก็ไม่มีค่าเลย เห็นไหม

แต่คุณงามความดีนี้ของเรานะ สิ่งที่เป็นประโยชน์ของเรา เห็นไหม สิ่งที่เราสร้างมันเป็นประโยชน์ของเรา เราต้องดูแลรักษาของเรา ถ้าเราดูแลรักษาของเรา มันจะมาจากไหน มันมาจากมีสติสัมปชัญญะ เราเกิดมาเป็นมนุษย์นี่นะ ทรัพย์สมบัติที่เราหามาถ้าไม่

มีเรามันจะเป็นของเราไหม มนุษย์สมบัติมีคุณค่ามาก มนุษย์สมบัติใจ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์สมบัตินี้สิ่งนี้มันมีโอกาสนี้ให้เราได้แสวงหา แล้วโลกเขามองข้ามศาสนากันไป เขาเลยไปแสวงหาแต่ทางโลกกัน แต่เรามาแสวงหาทางธรรม โลกเราก็ต้องอยู่กับเขา

คูตี ถ้าบอกว่าเราปฏิเสธโลกเลยนี้ เวลาสุดโต่งนะว่าปฏิเสธโลกนะ ไม่ใช่หรืออกทำไมพระต้องบิณฑบาต ทำไมพระต้องฉันอาหาร ปฏิเสธได้ไหมปัจจัย ๔ ปฏิเสธไม่ได้หรือ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ปฏิเสธปัจจัย ๔ นะ ปัจจัย ๔ ขาดไม่ได้ นี่ขาดไม่ได้จะทำอย่างไรให้เป็นการเกื้อกูลกัน เห็นไหม นี่พระออกบิณฑบาต เพราะอะไร เพราะพระไม่ประกอบอาชีพ เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง นี่การเดินบิณฑบาตไป โยมก็แสวงหาแสวงหามาแล้วจะสร้างบุญกุศล จะสร้างโอกาส เห็นไหม โอกาสในการเสวยสละ นี่ภิกษุเป็นผู้บิณฑบาตไป สิ่งนี้มันได้กระทำกันมา สิ่งทีกระทำกันมามันก็เป็นบริษัท ๔ งาม ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา สิ่งนี้มันจะทำให้ศาสนาเคลื่อนไป เพราะเหตุผลที่ออกบวชก็เป็นภิกษุ สิ่งที่เป็นภิกษุขึ้นมา สิ่งทีการกระทำนี้ ถ้าเรามีโอกาสเราทำของเราได้นะ ถ้าเราทำของเราได้มันจะพัฒนาใจของเรา ถ้าใจเราพัฒนาขึ้นมา เห็นไหม นี่มันเห็นคุณค่าทรัพย์อันละเอียดใจ อริยทรัพย์ ทรัพย์จากภายใน

ทรัพย์จากภายนอก สิ่งที่เป็นทรัพย์จากภายนอกเขาแสวงหากัน เพราะอะไร เพราะสิ่งต่างๆ มันเป็นเรื่องของโลกๆ โลกเห็นไหม โลกพร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้ไม่เคยเต็มหรือ สิ่งนี้พร่องอยู่เป็นนิจ คูตี ทรัพย์ากรใช้ไปอย่างนี้พร่องอยู่เป็นนิจ แล้วประชากรจะเกิดขึ้นมามาก วิดกวิจารณ์ว่าจะใช้กันอย่างไร จะหาสิ่งใดมา แต่ถ้าคนมีบุญมาเกิดนะ ทุกอย่างมาพร้อม มันมีพร้อมของมันเลยนะ แล้วบุญมาจากไหน บุญมาจากที่ เราเสวยสละนี้ไง สิ่งที่เราสละ เราแสวงหาของเรา เราเสวยสละของเราออกไป

เสวยสละออกไปเพื่อใคร ก็เพื่อเราๆ เสวยสละเพื่อเรานะ ผู้รับ เห็นไหม ผู้รับถ้าพูดถึงยังมีกิเลสอยู่ ยังมีสิ่งต่างๆ อยู่ในหัวใจ สิ่งนี้ฉันด้วยความเป็นหนี้ สิ่งนี้ฉันด้วยความเป็นหนี้เพราะอะไร เพราะมันมีกิเลสตัดความทะยานอยาก แต่ถ้าผู้ที่สิ้นกิเลส เห็นไหม นี่ฉันด้วยความไม่เป็นหนี้เลย ไม่เป็นหนี้แล้วบุญกุศลของเราทบทวิคุณขึ้นไป มันทบทวิคุณขึ้นไปนะ เพราะสิ่งนี้มันเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ คูตี ดูเราทำนา เห็นไหม ถ้าเราไม่ได้คราดไม่ได้ไถมันมีวัชพืชขึ้นมา มันจะขึ้นได้สะดวกดีไหม ข้างนี้มันก็ต้องโดนวัชพืชมันทำลายใช้ไหม แต่ถ้าวันนี้มันเป็นสิ่งทีดินดี ทำทุกอย่าง มีน้ำ มีทุกอย่างแล้ว

วิเศษไม่มี ต้นข้าวมันจะงอกงามใหม่ นี่ไงถ้าฉันด้วยความไม่เป็นหนี้มันเป็นสภาวะแบบนั้น ถ้าเป็นสภาวะแบบนั้นแล้วเราจะเห็นได้อย่างไร นี่ว่าบุญกุศล ว่าทำบุญๆ กันนี้ บุญอยู่ที่ไหน บุญมันอยู่ที่หัวใจ บุญมันอยู่ที่ผู้รับนี้ บุญไม่ใช่อยู่ที่ตัวเลข บุญไม่อยู่ที่ต่างๆ นี่

คุณิ ประชาธิปไตยๆ เขาหากันนี้ ธรรมาธิปไตย ธรรมาธิปไตยมันถึงเป็นโอกาสของคน มันเป็นความถูกต้องของคน ความถูกต้องของใจ ถ้าใจมันถูกต้อง เห็นใหม่ นี่บุญมันอยู่ที่นี้ บุญมันอยู่ที่ความสุขใจ บุญมันอยู่ที่เรามีความสุขใจ เราไม่ทุกข์ไม่ร้อนนะ คนที่เขาแสวงหามาเขาอยากได้มากนะ แล้วเขามีการแก่งแย่งกัน เขามีการชิงดีชิงเด่นนะ เขาทุกข์มากนะ บั้นหน้ากันว่าสุขเฉยๆ ทั้งนั้นละ บั้นหน้ากัน ไม่เป็นความจริงหรอก

แต่ถ้าเป็นความจริง คุณิ เราเสียสละ เห็นใหม่ เราเป็นผู้ไม่เป็นภัยกับใคร ภิกษุไม่ เป็นภัยกับใคร ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร นี่ชีวิตดำรงอยู่ได้ นี่บิณฑบาตเป็นวัตร ทุก อย่างเป็นวัตร นี่ดำรงชีวิตอยู่ได้ ดำรงชีวิตอยู่ได้ โลกนี้นะถ้ามันเป็นความเชื่อของคน เป็นความเชื่อของเราชาวพุทธ เห็นใหม่ เราจะทำบุญทำกุศลกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้ ประพฤติปฏิบัติเพื่อได้ประพฤติปฏิบัติ เพื่อทรงธรรมทรงวินัย เพื่อรักษาธรรมวินัยไว้ ให้ มั่นคงปไตรสรณาคมน์ในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

สิ่งนี้เป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเป็นประโยชน์กับเรา สิ่งดำรงชีวิตมันดำรงชีวิตได้ อยู่แล้วแหละ แต่เราวิตกกังวลกันเองไง นี่ก็เลศสันหาความทะยานอยาก ภิกษุถ้าผิผิต ตรงนี้ ผิดเวลาทำอะไรวิตกวิจารณ์ไปว่าตัวเองจะไม่มีจะไม่ได้ คือทำผิผิตผิผิตธรรมกัน พอ ทำผิผิตผิผิตธรรมเราจะพอใจไหมละ เราไม่พอใจเราก็ดูไม่อยากจะทำ ถ้าทุกคนเป็นสิ่งที่ดี หมดมันจะดีกับเรา เห็นใหม่ ดีกับเราหมด

นี่ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราเป็นอุบาสก อุบาสิกา เราต้องหาแก้วสารพัด นึก หาที่พึ่งของเรา ถ้าที่พึ่งของเราจะ ความสุขอย่างนี้ความสุขเกิดมาจากใจมันจะหาที่ ไหน เราถึงแสวงหากัน ที่เราอุตสาหะทุกข์อุตสาหะหามาจากไหนกัน มาจากทางไกล เดินทางมาเพื่อใคร เดินทางมาเพื่อหัวใจของเราจะ หัวใจของเราเนี่ย เราอยู่ในบ้านของเรา แล้วหัวใจมันอยู่ในร่างกายเราเนี่ย ทำไมหาใจเราไม่เจอ ทำไมเราไม่รู้จักเรา นาย ก. นาย ข. นาย ง. สมมุติทั้งนั้นนะ สมมุติในทะเบียนบ้านไง เปลี่ยนชื่อเปลี่ยนคนใหม่แล้วนะ นี่

ลองไปเปลี่ยนชื่อมันก็เปลี่ยนไปหมดนะ เราอยู่บ้านเราเราหาเราไม่เจอใจ เราถึงต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ เห็นใหม่ เพื่อหาเรา

ถ้าหาเรา ถ้าจิตมันเริ่มสงบมา มันรู้จักเรานะ รู้จักความสงบ นี่รู้จักว่านี่นาย ก. นาย ข. คือเรา เมื่อจิตมันสงบขึ้นมา นี่เรามาแสวงหาเรากัน ถ้าเรามาแสวงหาเรา ถ้าเราเจอเราขึ้นมาแล้วนี่ เราจะทำงานนะมันต้องมีคนเจ้าของงาน เราทำหน้าที่การงานผลประโยชน์ใครเป็นคนรับ นี่จิตก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันสงบขึ้นมามันมีฐาน นี่กรรมฐานไง พระกรรมฐาน ถ้าจิตสงบขึ้นมามันมีฐานที่ทำงาน ถ้าฐานที่ทำงาน เห็นใหม่ นี่ความสงบของใจ ใจสงบเข้ามาพื้นฐานอยู่ตรงนี้ แล้วถ้าจิตนี้มันออกไปวิปัสสนา ออกวิปัสสนามันไปทำผลประโยชน์ของใจ มันไปเห็นใจ ไปเห็นความที่เราติดข้องอะไรบ้าง เราติดขัดอะไร มันไปแก้ไขไปปลดเปลื้อง เห็นใหม่ นี่ถ้ามันรู้จักตัวเองเห็นใหม่ นี่อยู่ที่นี้ ไม่ใช่ นาย ก. นาย ข. นาย ง. ที่เราร่วมกันไปในันมันสมมุติทั้งนั้นนะ นี่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา เราทำกันที่นี้

นี่ในศาสนาที่มีคุณค่ามากมาย มีคุณค่าตรงนี้ไง คำว่าทรัพย์สมบัติ กับอริยทรัพย์ สมบัตินะ อริยทรัพย์นะ แก้วแหวนเงินทองมันเป็นสมบัติสาธารณะ แต่กุศล-บาปอกุศล เป็นสมบัติของเรา เราสร้างมันเป็นบุญกุศลและเป็นบาปอกุศล มันจะติดใจของเราไป ถ้าติดใจอันนี้ไปเราจะแก้ของเราอย่างไร? เราจะรักษาของเราอย่างไร? เรารักษา เราแก้ไข คำว่าแก้ไขคือแก้ไขให้มันไปถูกทาง รักษา เห็นใหม่ คุณิ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ จิตถ้ามันสงบขึ้นมาบ้าง เราจะรักษาอย่างไรให้มันอยู่กับเรา

นี่ศีล มาถึงเรื่องความปกติของใจก่อน ใจมันจะปกติของมันขึ้นมา แล้วมันจะหาเหตุหาผลขึ้นมา สิ่งนี้มันจะทำได้ เพราะเราเริ่มต้นมานี้ ผู้ที่มาใหม่เราจะพาเวียนเทียน คำว่าเวียนเทียนเราบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ บูชารัตนตรัย แก้วสารพัดนึก แก้วสารพัดนึกนะ แล้วเรานึกไม่เห็นเคยได้อะไรเลย ไม่เคยได้เพราะเรานึกโดยกิเลสตัณหา ทะยานอยากไป นึกถึงสิ่งที่มันไม่เป็นธรรมไป

แต่นึกถึงที่มันเป็นธรรมสิ นี่เกิดมามีลมหายใจไหม? เกิดมามีชีวิตไหม? แล้วลมหายใจความเป็นสุขอย่างนี้ ถ้าจิตมันอยู่กับลมหายใจ อยู่กับเรา แล้วถ้ามันสุขขึ้นมา นี่เงินทองมันจะมีความหมายอะไร สิ่งต่างๆ ที่เราแสวงหา มันจะมีความหมายอะไร เราไปหา

แก้วแหวนเงินทองก็เพื่อความสุข แล้วมันได้มาแล้วมันสุขจริงไหม? แล้วมันสมประโยชน์กับเราไหม? ทำไมมันไม่คิดล่ะ นี่แก้วสารพัดนึก เราไปนึกโดยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เราเข้าใจผิด เราเข้าใจผิดกัน นี่โลกเข้าใจผิดว่าสิ่งนอกเหนือออกไปเป็นสมบัติพัสถานจะเป็นที่พึ่งอาศัย

แต่ในศาสนาหัวใจจะเป็นที่พึ่งอาศัย หัวใจกลางหน้าอกนี่เป็นที่พึ่งอาศัย แต่หากันไม่เจอ กันกันไม่เจอ ทั้งๆ ที่ปฏิสนธิจิตนี้มีไข่ มีสเปิร์ม มีตัวจิต มันถึงปฏิสนธิในครรภ์ของมารดา ทั้งๆ ที่ตัวจิตเป็นตัวเกิด ตัวจิตเป็นตัวเรา ตัวจิตเป็นตัวสร้างบุญกุศลสร้างบาปอกุศลมานี่ เกิดดีเกิดชั่ว ในท้องพ่อท้องแม่ท้องหนึ่ง เห็นไหม ลูกคนนี่เกิดขึ้นมาครอบครัวยุ่มีความสุขรื่นเริง ลูกคนนี่เกิดขึ้นมานี่จะมีอุปสรรคขาดแคลน กรรมมันเกี่ยวเนื่องกันมา เห็นไหม นี่จิตเวลามันมาเกิด ตัวมันนั่นแหละมาเกิด เกิดในไข่ พอเกิดในไข่แล้วก็อยู่ในครรภ์ ๙ เดือนแล้วคลอดออกมาก็เป็นเรา ทั้งๆ ที่มันเป็นตัวมันตั้งแต่เริ่มต้นนะ แต่เวลาศึกษาธรรมกันแล้วหามันไม่เจอ

ถ้าใครจิตมันเริ่มพุทโธ พุทโธ พุทโธ กำบริกรรมนี้ ความคิดมันแผ่กระจายออกไป แล้วถ้ามันพุทโธ พุทโธ พุทโธนี้ เริ่มต้นรวมความสงบมันเข้ามา ถ้าจิตมันสงบถึงอัปปนาสมาธิ เห็นหมดเลย เป็น โอ้! ภาวสวะ ตัวภพ ตัวจิต เป็นอย่างนี้เอง เราอยู่ที่นี้ ไง นาย ก. นาย ข. อยู่ตรงนี้เอง อยู่ตรงนี้แล้วทำงานเป็นไหม ถ้าทำงานเป็น นี่วิปัสสนาเป็นมันจะทำความสะอาดของใจขึ้นมาละ นี่อริยทรัพย์มันอยู่ที่นี้ นี่เห็นคุณสมบัติอย่างนี้ ถึงว่าการเกิดและการตายมันเป็นผลของวิญญูณะนะ นี่เราเกิดเราตาย

คูตี วันคืนล่วงไปๆ นี่บังคับมันไม่ได้เลย ใครบังคับได้บ้างไม่ให้โลกหมุนไป ใครบังคับได้บ้างไม่ให้พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตก ใครบังคับได้บ้างไม่ให้เราแก่ชราภาพ ใครบังคับได้บ้าง ไม่มีใครบังคับได้เลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นศาสดา เห็นไหม เป็นศาสดา เป็นที่พึ่งของเรา เวลาท่านกำหนดปลงอายุสังขาร เห็นไหม พระอานนท์เสียใจมาก พระอานนท์นี่มารคลใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลงอายุสังขารบอกพระอานนท์ ถ้าพระอานนท์นิมนต์ไว้ ก็ถึง ๑๖ หนนะ ถึงสุดท้ายแล้วพระอานนท์ไม่ทันองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงปลงอายุสังขาร นี่โลกธาตุหวั่นไหว พระอานนท์เข้าไปกราบ

ขึ้นมาเนี่ย เราเป็นพระขึ้นมาเนี่ยเป็นพระในหัวใจ ตอนนี้เป็นสมมุติสงฆ์ เราปรารถนา มาเพื่ออยากจะบวช อยากจะคันคว้า อยากจะหา เป็นไข้อยากจะแก้ไขโรครักไข้เจ็บให้หายไปจากจิต จิตมันเป็นไข้ จิตมันต้องเกิดต้องตาย แล้วสิ่งที่มันเกิดมันตายได้ มันก็ต้องมีสิ่งที่ตรงข้ามคือไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ก็ได้ แต่มันเป็นนามธรรม เป็นความรู้สึกที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายได้ แต่เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วร่างกายต้องเจ็บ ต้องแก่ ต้องตาย เป็นธรรมดา

สิ่งที่ เป็นธรรมดา เห็นไหม เราแก้ไขให้จบ พอแก้ไขให้จบแล้ว เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอรหันตปรินิพพาน รวันสิ้นอายุขัย สิ้นกิเลสตั้งแต่วันวิสาขบูชา แล้วก็รอถึงที่สุทธอหมคอายุขัยไป แต่หัวใจเบิกบาน หัวใจรู้เท่า หัวใจรู้จริง แล้วอย่างนี้มันมีสิทธิ์ทุกคน เพราะ โยมก็มีกายกับใจ มีเหมือนกันหมดเลย แต่ไปตื่นโลกกัน

หน้าที่การงานนะ พระนี่เข้าก็ต้องออกบิณฑบาต พระก็มีปากมีท้องนะ แต่มีปากมีท้องนี้อยู่ในศาสนาไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องวางธรรมและวินัยไว้ ให้มีภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา อาศัยเกื้อกูลกัน ทำให้ศาสนามั่นคง ทำให้ประชชนมีที่พึ่งอาศัย ไม่ให้จิตใจร้อนรนจนเกินไปนะ มันมีที่เกาะ มันที่พัก มีที่อาศัย นี่สังคมจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุข แต่เราไม่มีผู้นำที่ดีเราถึงไปตื่นโลกกัน ตื่นสมบัติพัสถานกัน ไม่รู้จักความพอดี ไม่รู้จักการดำรงชีวิตที่พอสมควร ความพอดีของโยม ความพอดีของภุคส์เขาก็ใช้ดำรงชีวิตของเขา ความพอดีของภิกษุ ความพอดีของพระ ความพอดีของนักปฏิบัติ นี่ความพอดี เห็นไหม มันก็ความพอดีขณะที่แสวงหาทรัพย์อันละเอียดขึ้นไป ความตั้งใจมันก็ต้องเป็นขั้นตอนขึ้นไป เห็นไหม

นี่แสดงธรรม เพราะเราจะเวียนเทียนกัน เราจะต้องเข้าใจก่อนว่าเราจะเวียนเทียนเพื่ออะไร เราเอาใจเราเวียนเทียนนะ เวียนเทียนเพื่อศาสนา เพื่อความรู้สึกดีๆ ของเรา เพื่ออุปัฏฐากในหัวใจของเรา ให้พุทธะ ให้ปัญญาของเราเกิดขึ้นกระจ่างแจ้ง บุญนี้จะเข้าถึงหัวใจ เอวัง